

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Terezou Kučerovou,
ve věci

žalobce: **R. F.**, narozen dne
bytem
zastoupen advokátkou Mgr. Marií Broučkovou
se sídlem Mrkvičkova 1355/34, 163 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2024, sp. zn. SZ/MPSV-2024/123982-913, č. j. MPSV-2024/139181-913,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Účastníci řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Českých Budějovicích (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 2. 5. 2024, č. j. 61213/24/PI, nepřiznal žalobci dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2024, neboť žalobcem užívaná místnost Shoda s prvopisem: J. M.

v objektu na adrese č. e. X (dále jen „užívaná místnost“ či „užívaný prostor“), nesplňuje definici bytu dle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., zákona o státní sociální podpoře.

2. Odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

II. Shrnutí žaloby

3. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 13. 8. 2024 žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, ve které namítá nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí.
4. Žalobce nesouhlasí s nepřiznáním příspěvku na bydlení a uvádí, že jím užívaná místnost splňuje definici bytu podle zákona o státní sociální podpoře a požadavky stanovené vyhláškou č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška č. 268/2009 Sb.“), neboť pro užívanou místnost byl Městským úřadem Milevsko, Odborem regionálního rozvoje (dále jen „stavební úřad“), rozhodnutím ze dne 10. 5. 2021, sp. zn. SZ MM 23186/2021 ORR/Hře, č. j. MM 25084/2021 ORR/Hře, udělen souhlas se změnou v užívání stavby na „místnost pro bydlení“, který je podložen souhlasnými stanovisky příslušných orgánů, které byly srozuměny s tím, že objekt bude určen k trvalému rodinnému bydlení (žalobce konkrétně poukázal na stanoviska Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje a Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje) a dokumentací autorizovaného inženýra v oboru pozemní stavby.
5. Žalobce současně nesouhlasí se sdělením stavebního úřadu ze dne 14. 3. 2022, sp. zn. SZ MM 13783/2022/ORR/Hře, č. j. MM 18285/2022 ORR/Hře, ze kterého se podává, že v objektu na adrese č. e. X v X se *„nenachází soubor místností ani samostatná obytná místnost, která by svým technickým uspořádáním a vybavením splňovaly požadavky na trvalé bydlení a byly k tomuto účelu užívání určeny“*. Žalobce namítá, že toto sdělení stavebního úřadu je v rozporu se souhlasem se změnou v užívání stavby, dle kterého jde o místnost pro bydlení určenou k trvalému bydlení. S tímto rozporem se správní orgány v předmětných rozhodnutích vůbec nevypořádaly a bez dalšího upřednostnily sdělení stavebního úřadu ze dne 14. 3. 2022. Žalobce v této souvislosti poukázal na skutečnost, že toto sdělení nemá povahu správního aktu a účinky rozhodnutí, na rozdíl od vydaného souhlasu (k tomu žalobce odkázal na blíže nespecifikované usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích – krajský soud s ohledem na obsah obdobné žaloby žalobce vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 60 Ad 18/2023, dovozuje, že jde o rozhodnutí ze dne 17. 7. 2023, č. j. 19 Co 554/2023-56). Poukázáno bylo dále na to, že katastrální úřad zapsal do evidence pod č. XA bytovou jednotku, a to právě na základě souhlasu se změnou v užívání stavby, k tomuto zápisu přitom došlo ještě v době před rozhodováním správního orgánu. Stavební úřad dále dne 25. 4. 2024 zaslal nové vyjádření, v němž se nově uvádí, že místnost pro bydlení splňovala podmínky a požadavky vyhl. č. 268/2009 Sb. O tomto vyjádření byly jak prvostupňový orgán, tak žalovaný spraveni. Žalovaný se však se zápisem bytové jednotky do katastru nemovitostí ani s novým vyjádřením stavebního úřadu nijak nevypořádal a jednoznačně při svém rozhodování upřednostnil sdělení stavebního úřadu ze dne 14. 3. 2022, které však ani nemá povahu správního aktu.
6. Žalobou je dále namítáno, že správní orgány v žádném ze svých rozhodnutí nespecifikovaly, které konkrétní požadavky či podmínky stavební vyhlášky by dotčená místnost pro bydlení

neměla splňovat, vždy bylo odkázáno pouze na paragrafy a jejich odstavce, které ale nespecifikují konkrétní podmínky.

7. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení spolu s odkazem na napadené rozhodnutí. Uvedl, že ve správním řízení bylo prokázáno, že užívaný prostor nesplňuje definici bytu dle zákona o státní sociální podpoře, neboť toto vyplývá ze sdělení stavebního úřadu. Dodal, že původní účel užívané místnosti byl změněn na místnost pro bydlení, nikoliv na byt nebo obytnou místnost ve smyslu vyhlášky č. 268/2009 Sb. Dále uvedl, že se dle výpisu z katastru nemovitostí v předmětném objektu nenachází žádný byt. Odkázal na ustálenou judikaturu vztahující se k posuzování splnění podmínek definice bytu jako podmínky pro přiznání předmětné dávky, dle této judikatury musí být naplněna formální podmínka v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018-17 a další). Závěrem uvedl, že existence trvalého bydliště žalobce v předmětném objektu nemá význam pro posouzení věci.
9. Žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Shrnutí repliky žalobce

10. V replice ze dne 26. 9. 2024 žalobce zopakoval již dříve uplatněnou argumentaci a zdůraznil, že stavební úřad nikdy nekonkretizoval, jaké podmínky předmětné vyhlášky místnost nesplňovala. Stejně tak žalovaný se spokojil toliko s odkazem na zákonná ustanovení bez toho, aniž by uvedl, jaké konkrétní podmínky neměly být splněny. Dle žalobce naopak veškeré podmínky splněny byly, což dokládá souhlasné stanovisko stavebního úřadu ke změně v užívání stavby. Souhlas stavebního úřadu se změnou v užívání stavby je dle žalobce rekolaudací, což potvrzuje také sdělení stavebního úřadu ze dne 25. 4. 2024. Žalobce taktéž zpochybnil tvrzení žalovaného o tom, že z náhledu do katastru nemovitostí zjistil, že v obci Chrást se nachází 0 bytů. Vlastník objektu však nechal zapsat bytovou jednotku ke dni 3. 1. 2024, při rozhodování o dávce tak zjevně nikdo nezjišťoval, zda je v objektu zapsána bytová jednotka. Jak zapsaná bytová jednotka, tak revokované vyjádření stavebního úřadu jsou dle žalobcem novými skutečnostmi vztahujícími se k žádosti o dávku, tyto skutečnosti však nebyly žalovaným reflektovány. Závěrem žalobce poukázal na skutečnost, že správní orgány doposud nezačaly s vlastníkem (provozovatelem) objektu řízení, v němž by se po něm domáhaly zabránění užívání dotyčného prostoru v rozporu s jeho účelem. I z toho dle žalobce plyne, že s trvalým bydlením žalobce v daném objektu souhlasí.

V. Podstatný obsah spisu

11. Žalobce podal dne 8. 3. 2024 žádost o příspěvek na bydlení od 1. 1. 2024 k užívanému prostoru v objektu č. e. X v X. K tomu doložil výpis z katastru nemovitostí, detail stavebního objektu ze systému RÚIAN, nájemní smlouvu ze dne 29. 11. 2021 na vymezený prostor v předmětném objektu pro účel trvalého bydlení spolu s dodatkem ke smlouvě ze dne 31. 12. 2022 a souhlas stavebního úřadu se změnou v užívání stavby ze dne 10. 5. 2021. Z nájemní smlouvy plyne, že žalobce je oprávněn užívat samostatnou vyhrazenou místnost Shoda s prvopisem: J. M.

o rozloze 46 m² a ostatní vymezené prostory (zejména kuchyň a sociální zařízení) jako společné prostory. Nedílnou součástí nájemní smlouvy byl souhlas se změnou užívání stavby ze dne 10. 5. 2021, dle kterého se původní účel užívání (klubovna) místnosti číslo 1.02 (pozn. soudu – užívaný prostor) mění na „místnost pro bydlení“.

12. Stavební úřad na základě žádosti o součinnost vydal dne 14. 3. 2022 sdělení, ze kterého vyplývá, že v objektu č. e. X X se „*nenachází soubor místností ani samostatná obytná místnost, která by svým technickým uspořádáním a vybavením splňovala požadavky na trvalé bydlení a byly k tomuto účelu užívání určeny*“. Stavební úřad doplnil, že souhlasem se změnou užívání bytu ze dne 10. 5. 2021 nebyla užívaná místnost změněna na byt či obytnou místnost ve smyslu § 3 písm. g) a § 10 odst. 6 vyhlášky č. 268/2009 Sb., proto jí nelze považovat za byt. Ze sdělení rovněž plyne, že se v předmětném objektu nenachází žádný byt. Součástí správního spisu je výpis z katastru nemovitostí aktuální ke dni 12. 3. 2024, z něho se nepodává, že by se v předmětném objektu nacházela bytová jednotka.
13. Součástí spisové dokumentace je dále vyjádření stavebního úřadu ze dne 20. 11. 2023, kterým byla na základě žádosti o součinnost ve věci ověření skutečností rozhodných pro nárok na dávku na bydlení, opětovně posouzena platnost výše uvedeného sdělení ze dne 14. 3. 2022, přičemž bylo konstatováno, že uvedené sdělení je i nadále platné.
14. Obsahem spisu je dále sdělení stavebního úřadu ze dne 25. 4. 2024, ze kterého se podává, že stavební úřad na základě žádosti vlastníka stavby FourPlusAgency s. r. o. a projektové dokumentace pod názvem „Změna užívání klubovny na místnost pro bydlení“ vydal dne 10. 5. 2021 souhlas se změnou užívání místnosti klubovny na místnost pro bydlení, ale nikoliv změnu na byt (bytovou jednotku). Místnost pro bydlení splňovala podmínky obytné místnosti dle vyhl. č. 268/2009 Sb., pročez stavební úřad vydal souhlas se změnou v užívání stavby. Stavební úřad současně uvedl, že mu nepřísluší posuzovat, zda rekolaudovaná místnost splňuje požadavky pro poskytnutí příspěvku na bydlení poskytovaného úřadem práce. Stanovení, zda místnost pro bydlení splňuje požadavky na trvalé bydlení dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře pro uznání nároku na příspěvek na bydlení přísluší úřadu práce nikoli stavebnímu úřadu.
15. Úřad práce prvostupňovým rozhodnutím nepřiznal žalobci příspěvek na bydlení, přičemž tak postupoval v souladu s vydaným sdělením stavebního úřadu ze dne 14. 3. 2022, jakož i s pozdějším vyjádřením stavebního úřadu ze dne 20. 11. 2023, potvrzujícím platnost tohoto sdělení.
16. Žalovaný ve svém rozhodnutí souhlasil s postupem úřadu práce a zopakoval, že je nutné naplnění formálních požadavků bytu v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace. Dodal, že i přes vydaný souhlas se změnou užívání předmětné místnosti jí nelze považovat za byt. Změnou v užívání stavby došlo ke změně na místnost pro bydlení, nikoli na byt nebo obytnou místnost ve smyslu vyhlášky č. 268/2009 Sb. Předmětnou místnost pro bydlení nelze považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Doplnil, že posoudit splnění technických požadavků dle vyhlášky č. 268/2009 Sb. užívané místnosti je příslušný stavební úřad a úřad práce správně vyžádal jeho sdělení (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Ads 83/2020-23). Z veřejného dálkového přístupu katastrálního úřadu je zřejmé, že v objektu č. ev. 246 v obci Chrást se nachází 0 bytů a způsob využití daného objektu je občanská vybavenost. Žalovaný rovněž zdůraznil, že je třeba rozlišovat pojem bytu pro účely veřejného práva a zvlášť pro účely práva soukromého a pro

účely práva sociálního zabezpečení. Žalobce tak dle žalovaného obývá byt, který nesplňuje podmínky definice bytu ve smyslu zákona o státní sociální podpoře, proto jeho požadavek na příspěvek není souladný se zákonem.

VI. Průběh jednání

17. Žalobce při jednání konaném dne 21. 10. 2024 setrval na svém procesním stanovisku i shora uvedené argumentaci. Žalovaný se jednání bez omluvy nezúčastnil.
18. Krajský soud při jednání provedl důkaz některými listinami, které se váží k předmětu nyní projednávané věci a které byly součástí spisové dokumentace předložené žalovaným v souběžně vedeném řízení sp. zn. 60 Ad 18/2023, jež se týká žalobcovy žádosti o příspěvek na bydlení od 1. 1. 2022. Konkrétně sdělením Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 3. 1. 2023, č. j. ČÚZK-02489/2023 a výkresem půdorysu posuzované nemovitosti (uvedené listiny jsou součástí soudního spisu pod č. l. 51 – 53).
19. Dále krajský soud provedl důkaz některými listinami, které žalobce předložil v průběhu ústního jednání ve věci a k nimž směřovala podstata jeho argumentace. Konkrétně se jednalo o protokol stavebního úřadu ze dne 19. 9. 2024, o kontrole prostoru využívaného jako objekt občanské vybavenosti X č. ev. X, K. a sdělení stavebního úřadu ze dne 19. 9. 2024 (uvedené listiny jsou součástí soudního spisu pod č. l. 48 – 50).
20. Konkrétní skutková zjištění z těchto důkazů plynoucí, která jsou podstatná pro posouzení věci, resp. hodnocení provedených důkazů krajský soud uvádí níže v rámci vypořádání žalobních námitek.
21. Zbylé důkazní návrhy krajský soud usnesením zamítl, a to z části pro irelevanci a z části pro nadbytečnost. Pro posouzení věci jsou nerozhodné důkazní prostředky směřující k otázce žalobcova trvalého pobytu, neboť od evidence trvalého pobytu (bydliště) se nárok na příspěvek na bydlení neodvíjí. Krajský soud dále dospěl k závěru, že skutkový stav věci je zjištěn v rozsahu, který je pro posouzení věci dostatečný. Většina listin, které žalobce navrhl k důkazu se ostatně již nachází ve správním spisu, kterým se zpravidla dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
22. Krajský soud pro nadbytečnost zamítl i následně vznesené důkazní návrhy záznamem z místního šetření krajské hygienické stanice ze dne 14. 10. 2024, týkajícím se splnění hygienických podmínek potravinářského provozu v objektu občanské vybavenosti X č. ev. X, X; sdělením krajské hygienické stanice, jehož vydání žalobce v budoucnu očekává v návaznosti na provedené místní šetření, a znaleckým posudkem týkajícím se charakteru posuzované nemovitosti. Spisový materiál již v tomto směru poskytuje pro rozhodnutí ve věci dostatečný podklad.

VII. Právní hodnocení krajského soudu

23. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Žaloba není důvodná.

VII.A K námitce nepřezkoumatelnosti

24. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, jejíž důvodnost by sama o sobě byla důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, přičemž této námitce nevyhověl.
25. V otázce požadavků na kvalitu odůvodnění správního rozhodnutí lze poukázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že z rozhodnutí správního orgánu musí být mimo jiné patrné, „*proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů*“. Z rozhodnutí správního orgánu tedy musí plynout, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil. Povinnost odůvodnit rozhodnutí však z druhé strany nemůže být chápána tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument účastníků řízení (srov. obdobně například nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3441/11). Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek a není proto vyloučeno, aby případné mezery odůvodnění tato rozhodnutí vzájemně doplňovala (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25).
26. Žalobce namítal, že se mj. žalovaný nedostatečně vypořádal s tím, že sdělení stavebního úřadu je v rozporu s předchozím souhlasem se změnou užívání stavby. Krajský soud konstatuje, že správní orgány opřely svůj právní názor o nepřiznání příspěvku na bydlení předně na sdělení stavebního úřadu a na výkladu právních předpisů. Zároveň neopomenuly i žalobcem doložený souhlas, přičemž dospěly k závěru, že předmětný souhlas není relevantní pro posouzení žádosti žalobce, neboť z něho neplyne, že by užívaná místnost splňovala definici bytu pro účely přiznání příspěvku na bydlení. Krajský soud odkazuje na napadené rozhodnutí (srov. strana 4), ve kterém žalovaný uvedl, proč neshledal žalobcem doložený souhlas se změnou užívané místnosti jako relevantní pro posouzení, zda předmětnou dávku státní sociální podpory přiznat. Rovněž konstatoval, že nový účel užívání místnosti nenaplňuje automaticky definici bytu pro účely přiznání příspěvku na bydlení. Je tak patrné, jakým způsobem se žalovaný s žalobou poukazovanými dokumenty, které jsou dle jeho názoru ve vzájemném rozporu, vypořádal, o jaké právní předpisy žalovaný opírá svůj právní názor a z jakých podkladů vychází. Nelze proto souhlasit s tvrzením žalobce, že se správní orgány nezabývaly jím namítaným rozporem, jednak totiž souhlas se změnou v užívání stavby ve svých rozhodnutích neopomenuly a jednak odůvodnily, proč „místnost pro bydlení“ nesplňuje požadavky definice „bytu“ dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Nesouhlas žalobce s těmito závěry nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nezakládá. Námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.

VII.B K námitce nepřiznání příspěvku na bydlení

27. Jádrem sporu představuje otázka, zda prostor (užívaná místnost), který žalobce obývá, splňuje definici bytu ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře.
28. Podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře se bytem „*pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle*

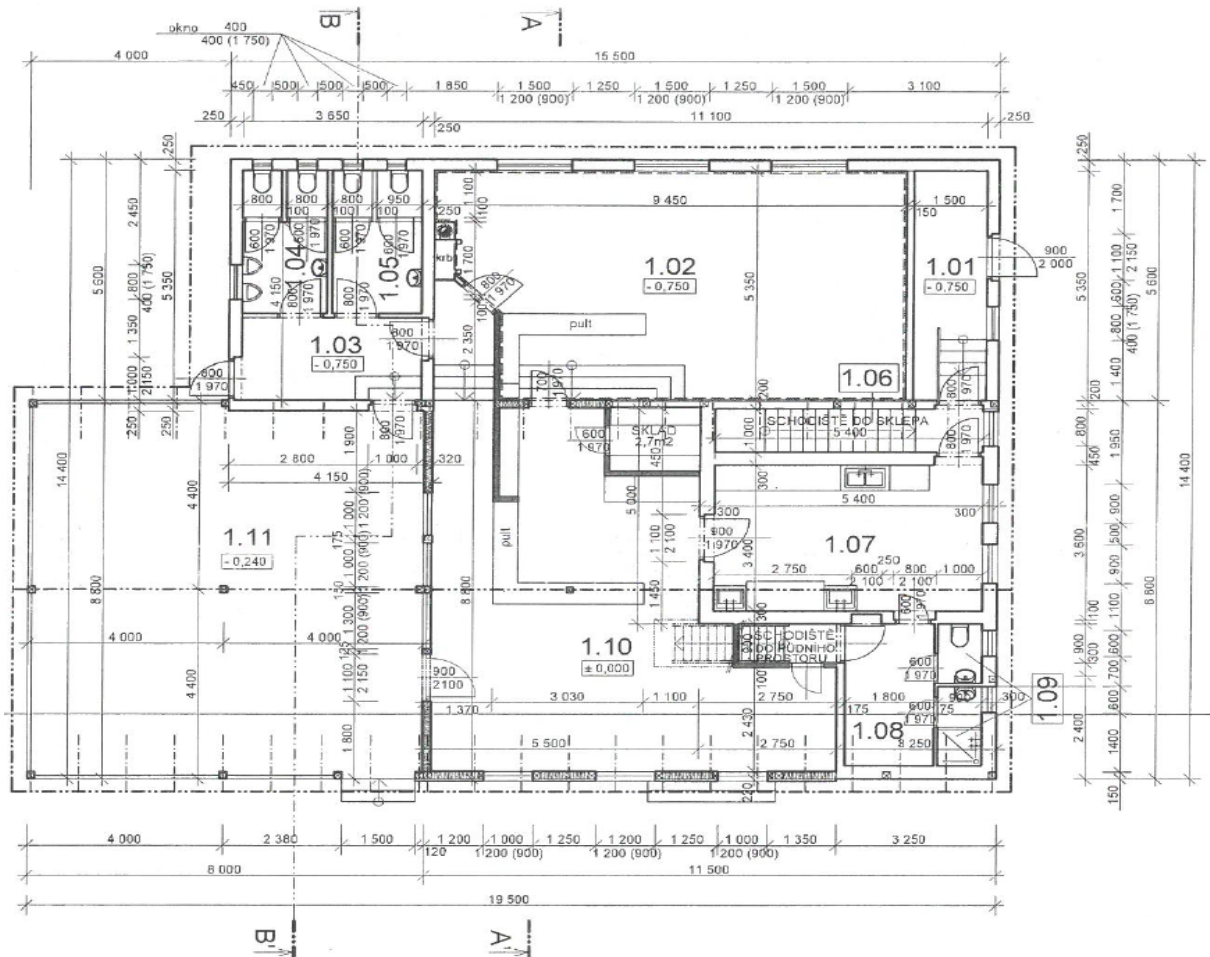
stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt.“ Zákodárce tedy definici bytu pro účely přiznání příspěvku na bydlení vymezil materiálním kritériem (stavebně-technické uspořádání a vybavení) a kritériem formálním v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu.

29. Výkladem uvedeného ustanovení se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, a to např. v rozsudku ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, ve kterém dovodil, že § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jasně váže výplatu příspěvku pouze na užívání obytných místností určených k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Tomu odpovídá i důvodová zpráva k uvedenému ustanovení, dle které nárok na příspěvek na bydlení zákonodárce spojuje pouze s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k bytu, zatímco bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných, než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi. To znamená, že zatímco doplatek na bydlení může být vyplácen jak v případě bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení, tak k bydlení v jiném než obytném prostoru či ubytovacím zařízení, příspěvek na bydlení je vázán pouze na bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019 č. j. 6 Ads 269/2018-17, ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 Ads 254/2019-16, ze dne 16. 12. 2019, č. j. 10 Ads 21/2019-23, ze dne 29. 4. 2020, č. j. 3 Ads 78/2018-21 atp.).
30. Krajský soud konstatuje, že pro naplnění definice bytu dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře je tedy kromě materiální podmínky zapotřebí naplnění též formální podmínky v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu, nikoliv pouze faktické užívání místnosti jako bytu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/2017-26, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018-17, ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Ads 83/2020-23, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2021, č. j. 6 Ads 267/2021-36 atd.). Není proto pro věc významné tvrzení žalobce, že předmětnou místnost fakticky užívá již tři roky. Lze si samozřejmě představit celou řadu variant faktického bydlení v různých typech staveb, to však neznamena, že ve vztahu ke každé z nich lze úspěšně žádat o příspěvek na bydlení.
31. Podle § 3 písm. g) vyhlášky č. 268/2009 Sb., se bytem rozumí „*soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen.*“
32. Podle § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb., se obytnou místností rozumí „*část bytu, která splňuje požadavky předepsané touto vyhláškou, je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m². Kuchyň, která má plochu nejméně 12 m² a má zajištěno přímé denní osvětlení, přímé větrání a vytápění s možností regulace tepla, je obytnou místností. Pokud tvoří byt jedna obytná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m²; u místností se šikmými stropy se do plochy obytné místnosti nezapočítává plocha se světlou výškou menší než 1,2 m.*“
33. Z výše citovaných ustanovení vyhlášky č. 268/2009 Sb. plyne, že definice bytu pro účely přiznání příspěvku na bydlení kopíruje a dále konkretizuje definici bytu podle zákona o státní sociální podpoře. Jinak řečeno, užívaný prostor musí splňovat definici bytu podle § 3 písm. g) vyhlášky č. 268/2009 Sb.

34. Stěžejní žalobní námitku žalobce postavil na existenci souhlasu se změnou v užívání předmětné místnosti. Krajský soud konstatuje, že předmětný souhlas stanoví účel užívané místnosti jako místnosti pro bydlení, přičemž nespecifikuje, zda se jedná o bydlení přechodné či trvalé. K tomu je nutno zdůraznit, že v tomto ohledu stavební úřad pouze převzal formulaci obsaženou v dokumentaci pro oznámení změny v užívání stavby, která jako název stavby uvádí: „*ZMĚNA UŽÍVÁNÍ KLUBOVNY NA MÍSTNOST PRO BYDLENÍ v objektu rekreačního a sportovního zařízení X č. ev. X*“. Požadavek na trvalé bydlení z této dokumentace nikterak neplyne. V řízení o žádosti je přitom správní orgán rozsahem této žádosti vázán a nemůže z vlastní iniciativy předmět řízení libovolně měnit.
35. Zákon o státní sociální podpoře však vyžaduje účelové určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Doložený souhlas proto nestačí pro závěr, že užívaná místnost splňuje požadavky bytu pro účely příspěvku na bydlení. Za této situace je nerozhodné, zda některé dotčené orgány v tehdejší stavebním řízení označovaly stavbu jako stavbu pro trvalé bydlení (např. vodoprávní úřad v souhrnném stanovisku ze dne 3. 9. 2020), neboť to se nepromítlo – a promítnout ani nemohlo – do samotného souhlasu se změnou užívání stavby.
36. Stejně tak nebude v projednávaném případě postačovat konstatování stavebního úřadu obsažené ve sdělení ze dne 25. 4. 2024, dle něhož „*mu nepřísluší posuzovat, zda rekolaudovaná místnost splňuje požadavky pro poskytnutí příspěvku na bydlení poskytovaného úřadem práce*“, neboť souhlas se změnou v užívání stavby nenahrazuje kolaudační rozhodnutí (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2023, č. j. 4 As 1/2023-26), a tedy se o „rekolaudační rozhodnutí“, jak uvedl stavební úřad, jednat nemůže.
37. Krajský soud tak zcela přisvědčil postupu úřadu práce, který si vyžádal v souladu s ustálenou praxí sdělení stavebního úřadu za účelem zjištění, zda užívaná místnost je účelově určena k trvalému obývání podle stavebního zákona (tento postup aproboval i Nejvyšší správní soud například ve shora citovaném rozsudku ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Ads 83/2020-23). Součástí správního spisu je sdělení stavebního úřadu ze dne 14. 3. 2022, ze kterého plyne jednoznačný závěr o tom, že užívaná místnost nesplňuje definici bytu pro účely příspěvku na bydlení. Popsaný závěr byl stavebním úřadem potvrzen v rámci vyjádření ze dne 20. 11. 2023. K povaze předmětného sdělení lze dodat, že ani správní orgány nerozporovaly, že se jedná o podpůrné sdělení, které nemá povahu správního aktu, avšak lze současně souhlasit se žalovaným, že toto sdělení je pro posouzení nároku na příspěvek na bydlení relevantní a úřad práce, jakožto orgán nepříslušný posuzovat technické požadavky stavby, je musí vzít v potaz.
38. K namítanému rozporu sdělení ze dne 14. 3. 2022 s předchozím souhlasem ze dne 10. 5. 2021 krajský soud konstatuje, že tato námitka neobstojí. Z předmětného sdělení plyne, že byl vydán souhlas se změnou v užívání místnosti na „místnost pro bydlení“ nikoliv na „byt“ či „obytnou místnost“ dle § 3 písm. g) vyhlášky č. 268/2009 Sb. a nelze ji proto považovat za byt. Nutno podotknout, že dle citované vyhlášky musí být obytná místnost součástí bytu (sic!), přičemž o užívání místnosti k trvalému bydlení souhlas ze dne 10. 5. 2021 nehovoří (nic bližšího v tomto ohledu nelze vyčíst ani z jeho velice stručného odůvodnění). Sdělení stavebního úřadu tak není v rozporu s vydaným souhlasem, neboť nijak nerozporuje, že nový účel užívání místnosti je „místnost pro bydlení“.
39. Z provedeného dokazování a z obsahu správního spisu krajský soud dále zjistil, že žalobce bydlí v samostatné místnosti (dle půdorysu se jedná o místnost č. 1.02), přičemž ostatní

místnosti jsou součástí stavby vedené podle katastru nemovitostí jako objekt občanské vybavenosti (dle dokumentace pro oznámení změny v užívání stavby se jedná o rekreační a sportovní zařízení). Je zřejmé, že užívaná místnost nebyla rovněž ani zkolaudována jako byt. Jak plyne z nájemní smlouvy ze dne 29. 11. 2021, žalobce obývá pouze jeden pokoj a sociální zařízení spolu s místností pro stravování je žalobce „*oprávněn využívat jako společné*“. Sdílení sociálního zařízení či jiných místností lze obecně vzato považovat za znak toho, že se o objekt určený k trvalému bydlení nejedná (srov. například rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2024, č. j. 16 Ad 4/2022-26). Pro posouzení věci je nerozhodné, zda se má jednat o sdílení s vlastníkem objektu či přímo návštěvníky sportovně rekreačního zařízení.

40. V objektu jsou pro žalobce k dispozici dva záchody (místnosti č. 1.04 a 1.05 označené jako „WC MUŽI“ a „WC ŽENY“, které jsou přístupné ze společných prostor. Objekt občanské vybavenosti dle dokumentace dále obsahuje místnost č. 1.07 označenou jako „PŘÍPRAVA JÍDEL-NÁPOJŮ“ a místnost č. 1.09 označenou jako „HYG. ZÁZ.-SPRCHA + WC“. Obě tyto místnosti jsou přístupné z místnosti č. 1.10 označené jako „VÝČEP“, resp. přes chodbu (místnost č. 1.08). Pro přehlednost viz níže přiložený výkres.

41. Takové prostorové uspořádání je dle krajského soudu zásadní pro posouzení, zda předmětný prostor s ohledem na jeho stavebně technické uspořádání a vybavení je možné považovat za byt. Situace, kdy žalobce obývá pouze jeden pokoj a sociální zařízení a místnost pro přípravu jídel a nápojů sdílí, nepochybně neodpovídá situaci předjímané zákonem, tj. že by šlo o místnost či soubor místností, které by stavebně technickým uspořádáním a vybavením Shoda s prvopisem: J. M.

splňovaly požadavky na trvalé bydlení a byly k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona. Za takových podmínek lze předpokládat toliko dočasné ubytování, čemuž odpovídá uspořádání obývaných místností. Užívaná místnost se nachází v objektu občanské vybavenosti sloužícího jako sportovní a rekreační zařízení. Z toho lze usuzovat, že objekt je veřejně přístupný, přičemž WC, místnost pro přípravu jídel i sprchový kout jsou přístupné pouze přes „výčep“ (místnost č. 1.10).

42. V § 10 odst. 6 věty první vyhlášky č. 268/2009 Sb. je mimo jiné uvedeno, že každý byt musí mít alespoň jednu záchodovou mísu a jednu koupelnu. Užívaná místnost není součástí bytu a záchodovou mísu a koupelnu, pokud takto lze pojmenovat „sprchový kout“, dle nájemní smlouvy sdílí.
43. Krajský soud dodává, že obývaný prostor rovněž ke dni vydání napadeného rozhodnutí nesplňoval požadavky obytné místnosti dle § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb., neboť nebyl částí bytu, ale částí objektu občanské vybavenosti.
44. Lze tak shrnout, že žalobcem obývaná místnost stavebně technickým uspořádáním a vybavením nesplňuje požadavky na trvalé bydlení sama o sobě a není k tomuto účelu užívání určena podle stavebního zákona. S ohledem na uvedené soud dospěl k závěru, že sdělení příslušného stavebního úřadu, že předmětný prostor není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, bylo v souladu se skutečným stavem a odpovídalo rozhodné právní úpravě.
45. K samotnému obsahu sdělení stavebního úřadu ze dne 25. 4. 2024 krajský soud uvádí, že ze sdělení plyne obecný odkaz na vyhlášku č. 268/2009 Sb. Stavební úřad uvedl, že užívaná místnost splňuje technické požadavky obytné místnosti dle vyhlášky č. 268/2009 Sb. Z uvedeného není zřejmé, co konkrétně tím má stavební úřad na mysli, neboť zároveň uvedl, že souhlasem ze dne 10. 5. 2021 souhlasil „*se změnou v užívání místnosti klubovny na místnost pro bydlení, ale nikoliv změnu na byt (bytovou jednotku)*.“ Tento závěr je přitom zcela v souladu s tím, jak otázku existence bytu v žalobcem obývaných prostorách posoudil krajský soud.
46. Co se týká námitky zápisu užívané místnosti jako „byt“ do katastru nemovitosti, krajský soud je nucen konstatovat, že tato skutečnost nemá v dané věci význam. Krajský soud se ztotožňuje s vyjádřením Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, který v dopisu ze dne 3. 1. 2023 konstatoval, „*pokud občanský zákoník ani katastrální předpisy nestanoví vázanost způsobu využití jednoty na rozhodnutí stavebního úřadu, potom katastrální úřady nejsou oprávněny zkoumat soulad vymezeného způsobu využití jednotek v prohlášení kolaudačním rozhodnutím či kolaudačním souhlasem.*“ Žalobce nedoložil a ani ve správním spisu není založeno žádné rozhodnutí stavebního úřadu, z něhož by bylo možné dovozovat splnění podmínky definice bytu pro účely zákona o státní sociální podpoře. Z uvedeného je patrné, že na základě samotného výpisu z katastru nemovitostí nelze dovodit naplnění předmětných formálních podmínek v případě posuzované místnosti. Ani zápis bytových jednotek do katastru nemovitostí nepředstavuje relevantní podklad pro posouzení naplnění definice bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře.
47. Pokud jde o kontrolní protokol stavebního úřadu ze dne 19. 9. 2024, pak z něj plyne nad rámec shora uvedeného pouze tvrzení žalobce, z pozice jednatele společnosti FourPlusAgency, že může užívat sociální zařízení na základě prohlášení vlastníka založeného v katastru nemovitostí, jímž došlo k vyčlenění bytové jednotky. Tato skutečnost nic nemění na shora uvedeném nevyhovujícím stavebně technickém uspořádání, které Shoda s prvopisem: J. M.

ostatně plyne i ze závěrů tohoto protokolu a navazujícího sdělení stavebního úřadu z téhož dne, dle nichž předmětná místnost nemá sama o sobě hygienické zázemí, jež by mohl obyvatel při trvalém bydlení bez dalšího užívat.

48. Nakonec lze souhlasit se žalovaným, že evidence trvalého pobytu není pro posouzení věci relevantní, neboť má pouze evidenční charakter. Námitka je pro svoji bezpředmětnost nedůvodná.

VIII. Závěr a náklady řízení

49. Na základě shora uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
50. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá podle odstavce 1 věty první předmětného ustanovení právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o žalovaného, podle § 60 odst. 2 s. ř. s. princip úspěchu ve věci uvedený v odstavci 1 předmětného ustanovení „*neplatí, mělo-li být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče*“. Žalovaný tak, byť byl procesně úspěšný, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 21. října 2024

JUDr. Tereza Kučerová v. r.
samosoudkyně